

"חיי נשואים"

חיי נשואים. רומן. ספר א'. מאת דוד פוגל.
בטון הדברים, בסביבת המאורעות, בטפוסים
שונה ספר זה משאר ספרי הפרוזה המקוריים המופיעים
בעברית. אין כאן היהודי הרגיל עם נבנון המסורת.
לפנינו מופיע סתם בן-אדם. קשה להכיר מה מוצאו.
רק דרך אגב מתוך השתלשלות הנושא, מתבררים לנו
מקורות גזעו.

דוד פוגל מכניס אותנו לפנות חיים לא ידועות
לקורא העברי. מתגלה לעינינו הכרך היונאי על
תושביו עליו החיים וקלי הדעת. הימים הם שלאחר
המלחמה העולמית. בשורת השלום והמנוחה מרחפת
באוויר. הכל חוזר למסלול הקודם. חיי החולין זורמים.
המציאות כמו־שהיא משמשת חומר לבנין הרומן.
הרצאת הדברים נמסרת בפשטות ללא הגזמה. חוט
שיחה מענין משתנה בכל הספר, משולב ומתובל במשל
נאה, בבדיחה ובחידוד.

גורדוויל, — הגבור הראשי, — אשר מסביב לו
תקמים כל הדברים, החוק מלהיות מן החופנים
והמתעזזים. אינו להוט אחרי נצורות וגדולות. מטבעו,
אחב הוא שליה ורגילות. ביהודי חכימים עליו בני אדם
בשוטים. אליהם הוא מתקרב. יש בו ממידת הצניעות,
החסד ושום הלב. חיי העוני אינם עלולים להטיל מרה
בנפשו. אף כי סיפור מתחיל הוא ללא פרושה בכיס —
כמעט אינו קובל את הכל הוא מקבל באהבה ובתמיהה.
גם הנישאים באים לו בחיבה הדעת. בהפתעה, כמעט
לא־אמן שצער נמציע זה יעשה "על דגל אחת".

ועוד הוא יהודי והוא נוצרי. אך בגלל זה אין
שום עיבו. הבנייה ליהדות, הרבנית, צרמונית הנשואים
משמשים לה בעין ספירא.

והלאה בנינוי לנפשי בודנהיים, בעלת הנפש
והאזהבת מיפיעה הברזית היא אשת גורדוויל המסמלת
את האשה המזרחית, החפשיה. תעודת הנשואים אינה
מביאה שום שנוי בצורת חיה בתחודין היא כאו
בעתה.

ה. פ. מרבה לעסוק במקרים הקטנים שבחיים,
מעביר לפני הקורא בני מעמדות שונים, לרוב, והאר
לפנינו טפוסים בינוניים, מהשכבות העממיות. כמה
לבביות שופעים אנשיו הפשוטים. יקרים לנו הזקן
האלמוני בנק, מרת בישר, הזקנה הסנדלר ורוביצ'יק,
היודלברגר, פרנצל חזנתו וכו'. כולם נתונים בתוך
אורה של קעות וחמימות.

לפנינו רק הספר הראשון של הרומן. ואין עוד
להוציא משפט. אולם הקורא יחכה לספר השני.